Knjic SL ško
Ljubljana

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING DAILY NEWSPAPER

NO. 280 — CLEVELAND, OHIO, WEDNESDAY MORNING, NOVEMBER 30, 1938 — LETO XLI. — VOL. XLI.

Japonska armada odšla v zimsko taborišče

Čangša, 29. novembra. Ker so japonski generali dognali, da bo tekom zime nemogoče zavzeti mesto Čangša, ki je prestolica Hunan province in kjer se nahaja sedaj sedež kitajske vlade, je bilo oddano povelje, da se pripravi japonska armada za prezimovanje. Medtem je pa japonski vojni minister posvaril izdelovalce orožja na Japonskem, da se bliža čas, ko zna izbruhniti vojna med Japonsko in Rusijo. General Tojo je izjavil: Japonska mora dobiti več orožja in streljiva. Vojne še nikakor ni konec, in vsa znamenja kažejo, da se bo prava vojna šele začela. Glede Zed. držav se je gen. Tojo izjavil, da so v kitajsko-japonskem sporu nevtralne, toda se držijo starih pogodb, ki niso več priznane od Japoncev.

—o—

Vljudno vabilo

Dobro poznana East High šola naznanja potom svojega vodstva, da se bo v šolskih prostorih v četrtek 1. decembra vršilo predavanje o "Foreign Relation Authority." Govoril bo poznani prof. Spencer D. Erwin. Večer je prirejen od staršev in otrok, ki pohajajo v omenjeno šolo. Vstopnina je prosta. Pridite, da slišite o stvareh in zadevah, ki vam doslej še niso bile znane. Govor se bo vršil v velikem avditoriju višje šole. Šola se nahaja na E. 82nd St., na oni strani Superior Ave Ni še dolgo tega, ko so dijaki te šole priredili nam zanimiv program. Njih godba je bila ena najboljših pri otvoritvi Jugoslov. Kulturnega vrta. Zanimivo je, kako so se začele šolske oblasti zanimati za naše narodne skupine. In tudi vi se zanimajte s tem, da pridete v četrtek 1. decembra ob 8. zvečer v East High šolo, kamor zahaja veliko število slovenskih dijakov in dijakinj.

—o—

Aretirani lopov, ki je grozil Shirley Temple

Portland, Ore., 29. novembra. Tajna zvezna policija je v tem mestu aretirala nekega 29 let starega Hintona Hardina, ki je priznal, da je poslal znani igralki Shirley Temple grozilno pismo, v katerem je zahteval $10,000 ali bo igralko umoril. Kako so tajni zgenti zločincu tako hitro prišli na sled, ni prišlo v javnost. Hardison pride pred sodnijo že te dni in ga čaka kazen najmanj 40 let.

—o—

Volkovi v Ohio

Farmarji, ki živijo ob meji Champaign in Logan okraja, so se združili, da naredijo pogon na volkove, ki so se začeli oglašati pri njih vratih. Dva velika volkova sta bila ubita včeraj. Volkovi so se pojavili v čredah iz bližnjih gozdov in delajo ogromno škodo, ko ubijajo drobnico in drugo živino. Pet dolarjev nagrade je razpisanega za vsakega ubitega volka.

V bolnišnico

Svetkova ambulanca je odpeljala v St. Alexis bolnišnico 9-letnega Joseph Glinšek, 712 E. 156th St., ki si je pri igranju zlomil nogo.

Zadušnica

Za pokojnim John Žužkom se bo brala v četrtek ob 7. uri zjutraj v cerkvi sv. Vida sv. maša zadušnica. Prijatelji ranjkega so prijazno vabljeni.

* Vprašajte za nagradne listke Progresivne trgovske zveze.

Kongresman Dies predlaga, da se razbije komunistična stranka in organizacija nacijev

Washington, 29. novembra. Kongresman Dies iz Texasa je včeraj zahteval od državnega oddelka vlade, da naroči justičnemu oddelku, da začne z obravnavo proti komunistični stranki, proti nemško-ameriški zvezi in enakim organizacijam.

Kongresman Dies, ki je načelnik kongresnega odbora za preiskavo proti-ameriških aktivnosti, je tekom zadnjih mesecev baje dobil v roke tisoče dokazov, da omenjene organizacije delujejo za porušitev ameriškega sistema vlade.

V Ameriki obstoji postava, ki zahteva, da se vse tujezemske organizacije morajo registrirati pri državnem oddelku ameriške vlade. Niti stranka komunistov niti stranka nacijev dosedaj tega ni naredila.

Kongresman Dies je zahteval, da državni oddelek vlade prisili sledeče organizacije, da se registrirajo pri vladi: Workers International Relief, Friends of Soviet Union, North American Committee to Aid Spanish Democracy.

Friends of the Abraham Lincoln Brigade, American Society for Technical Aid to Spanish Democracy, International Workers Order, American Students Union, Young Communist League, Young Pioneers of Amercia.

League for Industrial Democracy, The Khaki Shirts, The Silver Shirts, Italian Fascists, American Facists, The American Aryan Folk Association, American Guard, American National Socialist Party, ki je Hitlerjeva organizacija.

—o—

Nemirna Francija. Pričakuje se spremembe pri vladi. Danes bo zaštrajkalo 5,000,000 delavcev v protest proti vladnim odredbam

Paris, 29. novembra. Kljub vsem prošnjam vlade, da ne odredijo generalnega štrajka so delavski voditelji sklenili, da zaštrajka 5,000,000 organiziranih francoskih delavcev za en dan kot v protest proti vladi.

Najprvo so vozniki trukov odbrili štrajk. Njim so se pridružili železničarji, nakar so se pridružili tudi poštni uslužbenci. Učitelji in učiteljice bodo na štrajku kot tudi vsi uslužbenci podzemeljskih in cestnih železnic.

Unije, ki so prvotno izjavile, da se ne bodo odzvale klicu za štrajk, so deloma spremenile svoje mišljenje. Pristaniški delavci bodo štrajkali, enako tudi tiskarski operatorji v Parizu, tako da časopisi v sredo ne bodo izšli.

Končno so se pridružili klicu za štrajk taxi vozniki, uslužbenci, strežniki in kuharji v hotelih in v restavrantih. Glasbeniki in godbeniki v vseh gledališčih in uslužbenci v filmskih gledališčih so se pridružili štrajku.

—o—

Načrt za umor članov romunske vlade

Bukarest, 29. novembra. Policija je prišla na dan zaroti med gotovimi dijaki. Načrt se je glasil, da se umori vse višje člane romunske vlade. Včeraj so zarotniki streljali na Stephana Goanga, ki je dekan na neki univerzi. Vsi zarotniki so fašisti, katerih organizacijo je vlada pred kratkim razpustila. Stotine oseb, med njimi največ dijakov iz vseučilišč, je bilo včeraj aretiranih v mestu Cluj. Vojaštvo je obkolilo vse mesto in začelo s temeljito hišno preiskavo.

—o—

Novo ime

Mestna zbornica bi rada dobila novo ime za novi bulevard ob jezeru, katerega sedaj imenujejo Lakefront Road. Predlagano je bilo ime Shore Line Drive, toda naš councilman Pucel zahteva, da se novi bulevard imenuje Tom L. Johnson Highway, v spomin župana Johnsona, ki je toliko naredil za napredek Clevelanda.

Listnica uredništva

A. L. Četudi ste 40 let v Ameriki, vam to nič ne pomaga, da bi dobili državljanski papir brez vsakih drugih ceremonij. Podvreči se morate vsem onim odredbam, ki se v splošnem zahtevajo za pridobitev ameriškega državljanstva.

Božična pogostitev

Razne dobrodelne družbe v Clevelandu in časopisi zbirajo te dni svoto $150,000, katera svota je namenjena za pogostitev siromakov za božič in da se otrokom nakupija primerna darila in igrače.

Rusija svari Francijo radi rdečkarjev

Moskva, 29. novembra. V uradu francoskega ministra za tujezemske zadeve se je oglasil Jacob Suritz, ruski poslanik v Parizu, ki je izjavil napram francoskemu voditelju zunanje politike, da bo Rusija smatrala razpustitev komunistične stranke v Franciji kot "neprijazen akt." Francoski ministerski predsednik se peča z načrtom, da ukine komunistično stranko, ker mu vedno nasprotuje pri vladi. Ruski poslanik je izjavil, da bo Rusija preklicala svojo pogodbo s Francijo, ako slednja skuša prepovedati nadaljni politični obstoji komunistom.

—o—

V spomin ubitih

Organizacija Veterans of Foreign Wars je sklenila v soboto dopoldne prirediti na Public Square v Clevelandu posebno spominsko svečanost v spomin 112 žrtvam, ki so bile letos povožene v Clevelandu od avtomobilov.

Židje iz Nemčije

Včeraj se je izkrcalo v San Pedro, Cal., 28. židov iz Nemčije. Izjavili so ob prihodu, da so morali izročiti nemški vladi vse svoje premoženje razven sedem odstotkov, predno so dobili potne liste.

Odvetniki in židje

V jako izrazitih govorih so se zastopniki ameriških odvetnikov v Clevelandu včeraj izjavili proti Hitlerju in preganjanju v Nemčiji. Na zborovanju je bilo navzočih 700 odvetnikov.

*Vprašajte za nagradne listke Progresivne trgovske zveze.

Načrti za bodočnost Filipinskih otokov

Washington, 29. novembra. Predsednik Roosevelt je odobril končne načrte filipinsko-ameriške komisije, ki je delala na načrtih za bodočnost Filipinov tekom zadnjih 19 mesecev. Glasom teh načrtov postanejo Filipinski otoki končno samostojni dne 4. julija 1946, ko se umakne sleherni ameriški uradnik iz otočja. Toda gotovo gospodarsko ugodno razmerje bo prevladovalo med Zed. državami in Filipini še petnajst let, potem ko bodo Filipini proglašeni svobodnim. Tudi voditelji Filipincev so zadovoljni s priporočili mešane komisijé.

—o—

Rev. Coughlin odločno zavrača napade Židov

Detroit, 29. novembra. Nekaj nadaljnih radio postaj je odpovedalo Rev. Coughlinu njegove nedeljske govore. Vodstva teh postaj dolžijo radio pridigarja, da je šel predaleč, ko je omenil gotova poslovanja židov v zvezi s komunisti. Prva postaja, ki je odpovedala Rev. Coughlinu je WMCA v New Yorku, in poroča se, da sta ji sledili tudi postaji WJJA v Chicagu in WIND v Gary, Ind. Preteklo nedeljo je Rev. Coughlin ponovno očital židovskim voditeljem, da se ne držijo resnice, dočim je Rev. Coughlin iz židovskih lastnih knjig dokazal, da je tako kot je govoril. Nadalje je Rev. Coughlin ponovno vprašal voditelje židovstva, ki imajo v oblasti radio postaje in časopise, zakaj niso poročali ničesar o klanju tisočerih katoličanov na Španskem od strani komunistov, se ni dvignilo protesta, ko je Hitler začel preganjati in zapirati protestante in katoličane v Nemčiji, zakaj so molčali, ko je v Rusiji tekom let padlo 20 milijonov verskih žrtev? Le sedaj, ko so židje prizadeti, preti svetu konec. Rev. Coughlin je obljubil, da bo še naprej napadal bogotajne Žide in bogotajne kristijane, ker je to njegova dolžnost.

—o—

Nemški submarini na Kanarskih otokih?

London, 29. novembra. Ameriška vlada je informalno vprašala pri vladah Francije in Anglije, kaj jim je znano glede dejstva, da se Nemci poslužujejo Kanarskih otokov kot zavetja za nemške submarine. Kanarski otoki se nahajajo severo-zapadno od afriškega obrežja. Španija je od nekdaj lastovala te otoke, in odkar je izbruhnila v Španiji civilna vojna, so bili otoki pod kontrolo nacionalistov.

—o—

Mati ni dovolila zdravil, spoznana krivim uboja

Los Angeles, 30. novembra. Porotniki na sodniji v tem mestu so spoznali Mrs. Lillian Volstad, 29 let staro mater, krivim uboja, ker ni dovolila, da dobi njen umirajoči otrok zdravila. Mrs. Volstad bo dobila najbrž 10 let zapora, ako se sodnik ne premisli.

—o—

Primite roparja!

Mestna zbornica je pri svoji seji v pondeljek večer enoglasno sprejela resolucijo, da mora policija na vsak način dobiti v roke zamorskega roparja, ki je v 29. vardi, na takozvanem Shaker Square, dosedaj izropal 29 žensk. Vsa prizadevanja policije so zaman, dasi je tam 30 izrednih detektivov nastavljenih.

Borba započeta proti odslovitvi WPA delavcev. Voditelji nameravajo apelirati na kongres

Washington, 29. novembra. Voditelji takozvane Workers Alliance, ki imajo organiziranih mnogo WPA delavcev, so izjavili, da bodo skušali na vse načine, da se WPA delavcev več ne odslavlja od WPA del.

Odkar se je delo v raznih privatnih industrijah nekoliko odprlo, se je število delavcev na WPA listinah znižalo. To je v skladu s svoto, ki jo ima zvezna vlada še na razpolago za nadaljna WPA dela.

Workers Alliance je sklenila, da bo skušala ustaviti nadaljno odpuščanje WPA delavcev z masnimi demonstracijami, piketiranjem, s pritiskom na kongres in z agitacijo med WPA delavci.

Za četrtek 1. decembra je sklicana v New Yorku prva demonstracija WPA delavcev. Na ta dan nameravajo v New Yorku odsloviti 7,000 dosedanjih WPA delavcev, kot so odredili tozadevne oblasti v Washingtonu.

WPA administrator Hopkins trdi, da ima na razpolago dovolj denarja za WPA dela za mesec december in januar in deloma za februar. Po 1. marcu na bo nobenega denarja tozadevno več na razpolago.

Usoda WPA del je potem odvisna od kongresa, ki bo štel po novem letu skoro 100 novih članov, večinoma republikancev. Med njimi jih je mnogo nasprotnik za nadaljevanje WPA vladne organizacije.

—o—

Republikanci se zbirajo za akcijo v letu 1940

Washington, 29. novembra. V torek se je pričelo zborovanje prominentnih republikancev v glavnem mestu, ki so dospeli sem, da praznujejo svojo zmago pri zadnjih volitvah in da naredijo načrte, kako bi izvolili svojega predsednika v letu 1940. "Naprej do 1940!" je bojni klic John Hamiltona, načelnika republikanske stranke, ki je sklical eksekutivni odbor stranke v Washington. Edino, česar se republikanci bojijo je spor med reakcijonarnimi in progresivnimi republikanci. Prvi so tipa kot ga predstavlja Alf Landon, drugi pa tipa, ki označuje novo izvoljnega republikanskega senatorja v državi Ohio, Robert Tafta.

—o—

Zaljubljena v smrt

Na Pasadena Ave., stop 84, v vasi Sheffield Lake, je dobila policija včeraj mal avtomobil in v njem mlad zaljubljen par — mrtev. V moškem so dognali, da je Emerson Radcliffe, 28 let star, iz vasi Sheffield, dočim je dekle 22 letna Miss Mary Hamnel iz Loraina. Radcliffe se je lansko leto razporočil, nakar se je zaljubil v Hamel dekle. Ker pa najbrž ni bilo izhoda tej ljubezni, sta sklenila iti v skupno smrt. Napeljala sta zadušljiv plin od avtomobila v prednji del, kjer sta sedela oba objeta in plini so umorili oba mlada zaljubljenca. Policija še preiskuje.

Izvrsten med

Ako želite izvrsten domač med, kot ga imajo oo. frančiškani v Lemontu, Ill., vprašajte za tak med pri Mrs. Kogovšek na Holmes Ave.

Prva obletnica

Za pokojnim Louis Champa se bo ob 8. uri v petek zjutraj darovala sv. maša v cerkvi sv. Lovrenca, ob priliki prve obletnice smrti ranjkega! Prijatelji pokojnega so prijazno vabljeni.

Novi državljani

Sedemnajst Jugoslovanov je pred kratkim dobilo ameriško državljansko pravico v Milwaukee in sicer sledeči: Filip Borko, Eva Jelak, Luka Krpan, Steve Belo, Dušan Milevič, John Jelenič, Marko Rajkovič, Milan Radovič, Frank Kerznar, Nikolaj Spehar, Julija Botič, Dan Basarich, Geo. Poje, Anton Popovič in Frank Resch.

* Skupno premoženje v 5,526 narodnih bankah v Zed. državah znaša $30,765,768,000.

Delavci pri Chevrolet Co. so se vrnili na delo

Detroit, 29. novembra. Včeraj so se vrnili vsi delavci pri The Chevrolet Co. avtomobilski tovarni na delo, potem ko so zaštrajkali prej en dan in začeli s sedečim štrajkom. Kompanija je naznanila, da so bili do pondeljka večer zopet vsi na delu. Pogajanja med kompanijo in unijo se bodo nadaljevala. Vzrok štrajk je bil, ker sta dva zastopnika unije odslovila iz tovarne nekega neunijskega delavca. V dotični Chevrolet tovarni, kjer je začel radi tega štrajk, je normalno na delu 7,000 delavcev, ki so morali radi enega neunijskega delavca več dni štrajkati in zgubiti plačo.

—o—

Smrtna kosa

Po kratki bolezni je preminula v Lakeside bolnišnici Welcome Becker, stara 55 let, stanujoča na 15307 Holmes Ave. Tu zapušča soproga Morrisa in dve hčeri Bonita Mildred, poročena Kranjc in Rive Katherine, poročena Žagar, ter sestro Dello poročeno Larch. Rojena je bila v Albany, O. Pogreb se vrši v petek popldne ob 1:30 iz Jos. Žele in Sinovi pogrebnega zavoda na 6502 St. Clair Ave. na Whitehaven Memorial park pokopališče. Bodi ranjki ohranjen blag spomin. Preostalim naše sožalje!

Nesreča na ulici

Ko je včeraj Mrs. Helen Rupe, 978 E. 69th St., stopila na 55. cesti in Superior Ave. iz varnostne zone, jo je podrl neki avtomobil. Odpeljana je bila v Polyclinic bolnišnico, kjer so dognali, da ima nevarne poškodbe.

Star policist

Včeraj je resigniral iz policijske službe zaslužni policijski inšpektor Stephen Murphy, star 72 let, ki gre v pokoj. Mr. Murphy je bil poznan kot velik prijatelj časnikarjev. Tekom 33 let, ko se je nahajal pri policiji ni nikdar se poslužil svojega revolverja.

Verjamete?

Državni oddelek za avtomobilske licence pripoveduje, da ženske voznice avtomobilov povzročajo primeroma manj nesreč na javnih cestah kot pa moški. Razmerje je nekako 4:2.

Avtne licence

Dne 1. marca prihodnjega leta bodo nove avtomobilske licence v državi Ohio pripravljene za avtomobiliste. Nove licence bodo imele modro polje in bele številke.

*Vprašajte za nagradne listke Progresivne trgovske zveze.

Židje v Nemčiji pričakujejo ameriško pomoč

Berlin, 29. novembra. Nemško židovstvo zanesljivo pričakuje, da se bo predsedniku Rooseveltu posrečilo pregovoriti pan-ameriško konferenco v Lima, Peru, da se zavzame na velikodušen način za nadaljni obstoj in blagostanje nemškega židovstva. Voditelji nemških židov trdijo, da je pomoč nujno potrebna, ker bodo sicer posledice nepopisne. Voditelji židov pravijo, da če se židovstvu v Nemčiji takoj ne pomaga, da bo nastala strašna mizerija, epidemija nalezljivih bolezni, masni samomori in nepopisni vali zločinstva bodo preplavili svet. Kot se zatrjuje iz židovskih virov nemška vlada nadaljuje z aretacijami židov. Nemško časopisje grozi s preganjanjem tudi onih, ki bi mogoče simpatizirali z židovskim prebivalstvom.

—o—

Chamberlain in Mussolini proti Hitlerju

London, 29. novembra. Glavni namen nameravanega obiska angleškega ministerskega predsednika Chamberlaina pri Mussoliniju bo baje narediti pritisk na Hitlerja, da spremeni svojo taktiko glede splošnega evropskega položaja. Chamberlain namerava priti v Rim v spremstvu angleškega zunanjega ministra v sredini meseca januarja. Obisk Chamberlaina je posledica monakovske konference, ki je spremenila mapo Evrope. Angleški ministerski predsednik bo vporabil ves svoj vpliv, da napelje Mussolinija, da slednji pritisne na Hitlerja, da preneha s preganjanjem židov v Nemčiji. Obenem bo Chamberlain tudi skušal od Mussolinija dognati kako daleč seže zveza med Italijo, Japonsko in Nemčijo, katere obletnica se je pred kratkim praznovala.

—o—

Bolgarska se nahaja pod vojaško kontrolo

Sofia, 29. novembra. Bolgarska vlada je odredila obsedno stanje nad deželo, zlasti pa nad glavnim mestom, ki šteje 290,000 prebivalcev. Ves telefonski promet v deželi je bil ustavljen. Obsedno stanje je bilo proglašeno na predvečer, ko je Bolgarska podpisala mirovne točke po svetovni vojni, glasom katerih je zgubila precej svojega ozemlja. Vlada je želela, da se preprečijo vse javne demonstracije. Ljudje niso smeli na ulice ,pač pa so se morali držati na svojih domovih.

—o—

Prestavljena seja

Gospodinjski klub Slov. del. dvorane na Prince Ave. naznanja, da se bo vršila seja 2. decembra, ker ima v četrtek 1. decembra zbor "Cvet" svoje vaje. To bo obenem tudi letna seja, ko se bo volil odbor za 1939. Apelira se zlasti na Ančko, da ne bo izostala. Seje se udeleži tudi gospodarski odbor in se bo skupno ukrepalo glede veselice dne 31. dec. Pridite torej dne 2. dec. ob 7. zvečer. — Cecilia Vatovec, predsednica .

Dobro priporočilo

Mr. Frank Sershen, ki vodi vzorno gasolinsko postajo na vogalu 158. ceste in Waterloo Rd., pravi, da v zimskem času je potrebno avtomobilu zimsko mazilo, olje in alkohol. Stopite k njemu, pripeljite svoj avto in on vam bo točno postregel.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME — SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

6117 St. Clair Avenue Cleveland, Ohio

Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:

Za Ameriko in Kanado, na leto $5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto $7.00, Za Ameriko in Kanado, pol leta $3.00. Za Cleveland, po pošti, pol leta $3.50. Za Cleveland, po raznašalcih: celo leto $5.50; pol leta $3.00. Za Evropo, celo leto, $7.00. Posamezna številka, 3c.

SUBSCRIPTION RATES:

U.S. and Canada, $5.50 per year; Cleveland, by mail, $7.00 per year. U.S. and Canada, $3.00 for 6 months Cleveland, by mail, $3.50 for 6 months Cleveland and Euclid, by carriers, $5.50 per year, $3.00 for 6 months. European subscription, $7.00 per year. Single copies, 3c

JAMES DEBEVEC and LOUIS J. PIRC, Editors and Publishers

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1878.

83 No. 280, Wed., Nov. 30, 1938

Ruse pričakuje strahovita zima

Marsikdo se je čudil, da Rusija ni prišla na pomoč Češoslovaški, ko je Nemčija vpadla v nesrečno deželo. Med Rusijo in Češoslovaško je obstojala tozadevna svečana pogodba, ki se pa v trenutku potrebe ni obveljavila. Dva vzroka sta, da Rusija ni mogla izpolniti svoje ljube: stanje ruske armade je skrajno klaverno. Poleg vsega druzega, kar se je zadnje dve leti pripetilo v ruski armadi, ko so sekali generalom in višjim častnikom glave, sedaj Rusiji primanjkuje tudi živež in vlada skoro ne bo mogla dobiti živeža niti za civilno prebivalstvo, kaj šele za vojaštvo!

Ruske sovjetske oblasti s strahom zrejo v bodočnost, kajti obeta se, da skoro nobena zima, odkar so sovjeti prevzeli oblast v Rusiji, ni bila še tako strašna kot bo letošnja.

Predvsem primanjkuje onega živeža, ki tvori najbolj potrebno hrano priprostega naroda. Že sedaj ima vlada sitnosti z razdeljevanjem živeža, ko so komaj pospravili pridelke, deloma jih še pospravljajo. Ameriški časnikar Harold Denny nam na poljuden, toda tragičen način opisuje zalogo blaga v ruskih trgovinah in piše o dolgih, dolgih vrstah pred trgovinami. Čakati je treba tri, štiri ali več ur, predno pridete na vrsto in dobite končno le deseti del onega, kar želite.

In je vseeno, če želite živež, če želite blago za obleko, kako hišno potrebščino ali čevlje za družino. V šestih, sedmih urah je blago v trgovini razprodano. Trgovino zaprejo, dokler ne pride zopet odkod drugo blago. Ljudje se ponovno navalijo na trgovino, čakajo do polnoči, do zgodnjih jutrajnjih ur, potem pa ljudje zopet žalostno odidejo domov, ker niso mogli ničesar dobiti.

Kupovanje po trgovinah v Moskvi je danes največja umetnost. Ženska, ki je dospela pred trgovino v Moskvi ob 7. uri zjutraj, se vrne zvečer vsa utrujena domov. Dobila je navadno obleko, za katero je plačala 150 rubljev. Druga ženska se zopet vrne iz tržnice vsa vesela, ko pokaže zeljnato glavo in pol culice krompirja kar je kupila z največjo težavo. Krompirja kot zelja letos v Rusiji silno primanjkuje, vendar ljudje to najraje jedo in kupujejo. Blaga ni.

Tudi v najboljših časih ne morete v Moskvi v zimski dobi dobiti sveže zelenjave, toda to leto je položaj slabši kot je bil še kdaj prej. Moskva se nahaja letos ob koncu pokrajine, ki je bila udarjena od suše, ki se je raztezala od Kaspijškega morja, preko centralne Rusije, vse nad Moskvo. Torej je pridelek zelenjave letos silno manjši od pridelkov v drugih letih. Državna skladišča nimajo ničesar, in če je kje kaj ostalo je najslabše kakovosti.

Hišne gospodinje se morajo popolnoma zanašati na kmečke tržnice in na posamezne člane kolektivnih farm. Take farme morajo vsako leto državi oddati gotovo množino pridelkov, in šele potem zavzamejo svoje pridelke za svojo lastno uporabo. Če kaj od tega vstane, lahko prodajo. Kmetje računajo deset odstotkov več kot pa računajo državne trgovine. Nekateri kmetje prodajajo dostikrat tudi sto procentov dražje kot vladne trgovine, toda razlika je v tem, da vladnim trgovinam največkrat zmanjka blaga in ne morete ničesar več kupiti, dočim se pri kmetu še vedno kaj dobi.

Poročilo sicer ne pravi, da bo na Ruskem zavladala splošna lakota, toda ljudje bodo morali bolj manj jesti, ako bodo hoteli živeti. Nekoliko več je mesa in tudi žita je letos za navadno potrebo.

Vse to kaže, da ko so Rusi ustanovili kolektivne farme, so naredili silno napako Kajti kmet danes ne pridela toliko, kot bi lahko, ker ve, da mora več kot polovico pridelka podeliti državi za sramotno nizko ceno. Če kmet pridela na enem akru zemlje za 300 rubljev blaga, mora od tega za 160 rublov oddati državi. Toda na istem svetu bi lahko pridelal do 600 rublov blaga vrednosti, toda ruski kmet še danes ne veruje sovjetski gosposki, ki ga je že večkrat potegnila čez učesa in ga osleparila. Vse kaže, da v letošnji zimi Rusija ne bo sita.

Kaj pravite!

Kdor živi v srečnem zakonu in bi rad spremembo, je tukaj nekaj navodil, kako se sreča hitro skrha. Najprej naj velja ženam: Na vsak način glejte, da bo večerja enkrat skuhana preveč slano, drugič pa premalo. Kadar bi mož rad v miru bral časopis, regljajte na vso moč. Če ima kako jed posebno rad, mu jo kuhajte vsak dan skozi eno leto. Kadar hoče utrujen zaspati, ga pošljite pogledat, če so hišna vrata zaprta. — Za može: Zabavljajte čez vse, kar je na mizi. K večerji pridite vedno prepozno in se dobro kregajte, če ne bo večerja na mizi. Vedno poudarjajte, kako garate ves dan, zanjo pa ne veste, kaj dela ves ljubi božji dan. Vsak dan povejte ženi, kako je bila vaša mati dobra gospodinja. Tudi ne pozabite omeniti, kako se znajo ženine prijateljice lepo obleči.

* * *

Nemci pravijo, da sicer preganjajo Žide, vendar morijo jih pa ne. Nemci namreč delajo po temeljitem načrtu. Najprej bodo porabili Židom vse, kar imajo. Ko bodo Židje popolnoma ob vse, bodo postali zločinci. In tekrat bodo pa nemške oblasti imele vzrok, da bodo začele Žide pokončavati na debelo. Uspeh je že naprej zasiguran.

BESEDA IZ NARODA

Rev. M. Jager:

"Župnik iz cvetočega vinograda".

Umetnina je ta roman in igra, narejena iz tega romana! To ni navadna ljubezenska zgodba, kakor bi človek na prvi pogled sodil, marveč ta zgodba je boj za vero. Na eni strani je Leontina, globko verna in nepokvarjena deklica, na drugi strani pa je Izidor, ki je zgubil vso vero in se sedaj lovi okrog nekakšnega panteizma, češ, vse je Bog. Vmes med obema pa je Leontinin stric, podeželski župnik, ki ga je sama dobrota.

Med Leontino in Izidorjem se vname globoka, resnična ljubezen. A med njima zija globok prepad: razlika v verskem prepričanju! Najsi je Leontina zaljubljena na smrt v Izidorja, pa je vendar v njej vera močnejša, kakor pa njena ljubezen do Izidorja, in se mu raje odpove, kakor da bi ga poročila brezverca. Dobro čuti, da ni mogoče srečnega zakona, ako med njima ni soglasja v tako važnem vprašanju, kakor je versko. Dobro čuti, da bi njena vera trpela, ako poroči nevernega. Resnica je samo ena, lepo pravi Leontina.

Oba, dobri župnik, striček Benedikt, in ona, Leontina se začneta boriti, da bi od Boga priborila Izidorju vero nazaj. Tudi Izidor sam se resno prizadeva in trudi, da bi v sebi zopet obudil vero. Ve, da je Leontina zanj izgubljena, ako ne postane veren. Je pa vendar toliko pošten, da noče hliniti vere, da jo ima, ko je še nima. Z molitvijo in prepričevanjem se trudita župnik in Leontina, da bi vera vstala v Izidorjevi duši. Toda vse prizadevanje vseh treh je zastonj: v Izidorjevi duši se nič ne gane, v njej ostane tema in praznota. . .

Vera je pa dar božji, ni nekaj, kar človek lahko proč vrže in kadar hoče, zopet pobere in v dušo potisne! Ne! Kdor vero zavrže, kdor vero zgubi, — in vsak jo zgubi samo po svoji lastni krivdi! — je kakor da bi Bogu nazaj vrgel ta predragoceni dar, češ, ni mi mar zanj več! Jasno je, da je to teška žalitev za Boga! Zato tudi ni lahko ta dar, vero, od Boga nazaj dobiti. Treba je zato teških žrtev . . .

In tudi v tej zgodbi je morala priti žrtev, velika žrtev, teška žrtev, žrtev, ki so jo zmožne samo plemenite duše. In Leontina je imela plemenito dušo! Kakšno žrtev je Leontina doprinesla za svojega Izidorja in kako se je zgodba razpletla, — pridite k tej predstavi in boste videli!

Čudovita zgodba je to. Ljubezenska zgodba je samo ozadje, na katerem je prekrasno orisan boj plemenitih duš za neverno dušo. Igra je prepolna lepih in plemenitih misli. Vredno je videti to igro. Ta igra ne umaže gledalca, ampak ga navda s plemenitimi čustvi.

Kupité si vstopnice v naprej, da si zagotovite dober sedež in da vas v nedeljo ne zmoti kaka stvar, da ne bi šli k tej predstavi. Vstopnice so v predprodaji v Novak Confectionery po običajnih cenah: rezervirani sedeži po 50 centov, nerezervirani pa po 35 centov.

Advent je tu!

Cleveland (Collinwood), O. — Pa smo ga dobili belega snega. Koliko časa ostane bel, je pa drugo vprašanje. S snegom je tudi prišel advent, ali prihod, začetek cerkvenega novega leta. Cerkveni zbor "Ilirija" bo praznoval začetek cerkvenega leta s pesmijo 4. decembra. Omenjeni zbor priredi cerkveni koncert v cerkvi Marije Vnebovzete na Holmes Ave., začetek točno ob 7:30 zvečer. Na programu je 8 krasnih pesmi, vse kakor nalašč za cerkveni koncert. Prav na programu je: Slovenska sv. maša. Kakor je že vam gotovo znano je sv. stolica dovolila Slovencem, da imajo lahko službo božjo v slovenskem jeziku. Posrečilo se nam je dobiti mašo v slovenskem jeziku, katera bo, lahko rečem, prvič peta v slovenski cerkvi v Ameriki.

Vse, od začetka do konca maše, sama prošnja in ljubezen do svojega Stvarnika in Odrešenika. Takoj v začetku pesmi pojo alti: Usliši nas! Gospod usmili se jih! Odgovarja zbor in kakor v daljavi se čuje: usmili se Ti, naš Stvarnik! Poglej, k tebi prihajamo, tvoje stvari smo, ustvarjeni po tvoji podobi, prosimo te, pomagaj nam v teh stiskah in nadlogah, kjer le Ti imaš moč, le Ti imaš mir kakoršnjega svet nima in ga tudi ne more dati. Ko se razgubi v daljavo zadnji "usmili se" že prihaja veličastna, Gloria, Slava Bogu na višavah, in na zemlji mir ljudem, blagovoljnim vsem! Da, mir ljudem, že skoro dvatisoč let se ponavlja ta spev pa ga nekateri nikakor ne marajo čuti. Ako bi ljudje samo nekoliko spolnovali omenjene besede kako vse drugače bi bilo danes na svetu, ali ne? Cela maša je zložena v lepem cerkvenem duhu, od začetka do konca. Le pridite ne bo vam žal. V prihodnjem dopisu bom pa opisal še druge pesmi, ki jih imamo na programu. Torej, ne samo farani naše fare ampak tudi farani sosednih fara ste prav prijazno vabljeni. Sezite po vstopnicah, darilo je 35c.

Na svidenje 4. decembra.

Lep pozdrav,

Vam udani, Rocker.

Skupna društva fare sv. Vida se priporočajo

Mesec december je spet tukaj. Nam Slovencem je dobro znan kot volilni mesec. Navadno so v decembru običajno sklicujejo glavne seje, na katerih se izvolijo uradniki, odborniki in organizatorji. Volijo se zastopniki in zastopnice raznih kulturnih in katoliških skupin.

Važna med katoliškimi skupinami so gotovo skupna društva fare sv. Vida, katera delujejo v prid cerkve oziroma fare že celih 13 let. Neprestano se zastopstvo skupnih društev fare sv. Vida trudi in prizadeva, da se spravi čim večjo svoto skupaj, da se jo odda za zadolženo cerkev, za korist faranov in za čast vse slovenske naselbine.

Pred par dnevi smo poslali pisma oziroma prošnje na vsa društva, katera že spadajo v to skupino, da ponovno izvolijo zastopstvo za prihodnje leto 1939, in kakor tudi na nekatera društva v našem okrožju, katera nimajo še svojega zastopstva za skupna društva fare sv. Vida, da tudi ta društva izvolijo na letošnji glavni seji par dobrih članov ali članic, kot zastopnike skupnih društev fare sv. Vida, da bo večja skupina, več moči in boljši napredek. Kje je bolj potrebno sodelovanje in požrtvovanje, kakor ravno pri naši fari sv. Vida? Zato se priporočimo vsem društvom, katerim smo poslali pisma, kakor tudi društvom, katerim nismo pisma poslali in so pri volji se nam pridružiti, da izbero iz svoje srede dobre delavne člane ali članice, da zastopajo te nadvse dobre in koristne ideje, to se pravi, da izvolijo take zastopnike ali zastopnice, da se bodo udeležili vsake seje in da bodo pripravljeni prijeti za vsako delo, kadar se skupna društva odločijo najsibo za kakoršnokoli prireditev, piknik, igro, ali drugo. Pomisliti moramo, da ves preostanek, katerega napravimo na vsaki prireditvi, izročimo odboru fare sv. Vida, da ga porabi za nujne potrebe.

Zbudimo se že sedaj v mesecu decembru in pripravimo se za prihodnje leto 1939. Mogoče bo bolj uspešno kakor je bilo tekoče leto 1938. Ako se bodo delavske razmere kaj izboljšale bo gotovo pričakovati tudi boljšega uspeha na našem polju, bodo prireditve skupnih društev fare sv. Vida bolj obiskovane in obdarovane, ker sem prepričan, da slovenski delavec in sploh vsak slovenski faran, rad prispeva za svojo cerkev, ako mu razmere dopuščajo.

O da bi Bog dal, da bi se delavske razmere v prihodnjem letu saj nekoliko izboljšale, da bi nam bilo mogoče kaj več delovati in prispevati, saj za te najpotrebnejše ustanove, to so naše farne cerkve in šole. Vseeno poskusimo tudi v letošnjem decembru izvleči dobro in delavno zastopstvo za skupna društva, katera so močan steber in velika podpora naše fare in cerkve.

Lawrence Bandi, zapis.

Na obisk v staro domovino

Piše Katherine Slogar, Ely, Minn.

3.—NA POTU OD HAVRE DO LJUBLJANE

Za začetek svojega popisa naj povem, da je bila tudi moja srčna želja že več let obiskati staro domovino in svoj rojstni kraj, katerega sem zapustila kot mlada deklica ter šla v spremstvu svojega očeta v to novo domovino. To je bilo pred trideset leti. In ker imam še svoje starše doma v Semiču, in ker je moja mama radi bolezni priklenjena na postelj, je bila moja želja za obisk še toliko večja. V takem razpoloženju me je našla ona številka Zarje, ki je prinesla poziv in naznanilo o izletu SŽZ od naše gl. predsednice Mrs. Prisland. Takoj sem si mislila: tu je moja prilika. Nesla sem pokazat Zarjo svojemu možu, ki je takoj vedel "kam pes taco moli." Nasmehnil se je in dejal: "Ker vem, da bi rada šla in ker imaš še svoje starše žive, pa pojdi." Od veselja bi bila zavriskala v tem trenutku. In ker sem jaz imela dovoljenje za izlet, ni bilo težko moji svakinji, Mrs. Magd. Slogar dobiti enako dovoljenje od svojega moža. Takoj sva pisali Mr. Leo Zakrajšku, kateremu je bilo poverjeno organiziranje izleta, za nadaljna pojasnila in za rezerviranje prostora in najino potovanje je bila gotova stvar.

Ker pa je moja naloga, da opišem naše potovanje na tem mestu samo na poti iz Havre do Ljubljane, je treba, da to svojo nalogo izvršim.

V Havrah so postreščeki Francoske linije znosili našo prtljago, kolikor je nismo nosile same, v carinarnico za pregled. Cariniki so brbljali in nas spraševali, kaj imamo v svojih koyčekih, po francosko seveda, a ker nismo znale francosko, smo odgovarjale kakor se nam je zdelo, da bo prav. Včasih je bil naš odgovor pravilen, a drugič pa najbrže ne, a ker so vedeli carinarji, da se ne bomo ustavili v Franciji in da smo namenjeni naprej v Jugoslavije, so delali križe na naši prtljagi, ne da bi nam delali kake sitnosti. Le tu in tam so zahtevali, da je kak potnik odprl po en kovčeg, a ker so videli, da so v njem samo osebne potrebščine, so namignili, da naj se kovček zopet zapre, in naredili so s kredo križ, in potnik ali potnica je lahko odšla na posebni parniški vlak, ki je čakal na nas v posebni pristaniški postaji, ki je tik carinarnice. Zopet tu zvozijo postreščki prtljago iz carinarne k vlaku. In če jim daste zato kvoder, ali celo pol dolarja, se Vam vljudno odkrijejo in hite: merci-merci merci.

Naš vlak je bil zelo udoben in je imel tudi v tretjem razredu tapecirane sedeže, čeravno smo pričakovale lesene klopi. To je bilo vzrok, da je izginilo precej našega strahu, ki smo ga imele pred potovanjem v Evropi.

Na vožnji iz Havre v Pariz, ki je trajala nekoliko manj ko tri ure, smo bile kmalu nazaj v starem dobrem razpoloženju. Deloma smo kramljale med seboj in se šalile, a našo pozornost je večinoma dobivala pokrajina, skozi katero smo se vozili med lepimi polji, travniki in pašniki, kjer so se pasle krave, konji in v nekaterih krajih tudi ovce. Kot nekaj posebnega v tem delu Francije so številni drevoredi, a to ne samo ob potih, pač pa tudi v malih gozdičih sredi polja, kjer je drevje na kraju gozdiča obsekamo v tako ravni črti, kakor bi "z žnoro" potegnil. Ob tej progi je tudi nenavadno veliko reklamnih desk s kričečo reklamo različnih produktov. Opazujoč vse to smo bile v Parizu prej kakor smo pričakovale.

V Parizu na postaji so nas pričakovali zastopniki Francoske linije s številnimi nosači prtljage. Povedano nam je bilo, da naj se ne brigamo za svojo prtljago, češ, da bo linija skrbela za prevoz, a da naj vzamemo seboj samo one kovčeke z osebnimi potrebščinami. Zunaj postaje sta nas, tudi že čakala dva velika moderna avtobusa, ki sta nas odpeljala v lep in moderen hotel Terminus-Est (Vzhodni kolodvor), ki stoji nasproti postaje, iz katere smo se naslednje jutro odpeljali proti Ljubljani.

Ker smo dospeli v hotel še pred poldnem, ko gostje niso še vsi zapustili svojih sob, ni vsa naša skupina takoj dobila svojih sob nakazanih, a to se je zgodilo takoj po obedu, ki je na nas tudi že čakal v restavraciji istega hotela. Obed je bil izvrsten in dobrega rdečega in belega vina je imel vsak potnik na razpolago, kolikor ga je hotel. Na tem mestu naj pripomnim, da je bila naša Linija plačnik za naše obede in hotel.

Za popoldne ob dveh je bil napovedan odhod na ogled Pariza. Razume se, da smo šle vse potnice po obedu po svojih sobah, da se malo ofletimo, kajti vedele smo, da so Parižanke tip-top, v kolikor se tiče modernih toalet in lepotnega negovanja. Upam, da nam ne bo nihče zameril, ako smo se hotele tudi me malo postaviti. Narobe pa je bilo to, ker nismo imele dovolj prtljage s seboj v hotelu, da bi lahko v polni meri dosegle svoj namen, ker je bila naša prtljaga prepeljana naravnost na drugo postajo. Opravile smo zato to stvar pač kakor smo najbolje mogle, ter nato odhajale na avtobusa, ki sta čakala nas pred hotelom. Razume pa se samo po sebi, da smo se odpeljale ob treh namesto od dveh, a še tedaj niso bile vseh v sedežih. Ker voznika nista mogla dalje čakati, smo se odpeljali brez zakasnelih.

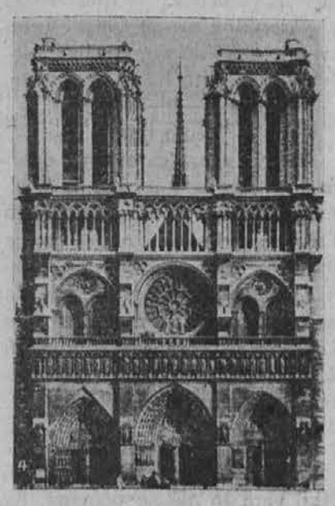

Notre Dame katedrala v Parizu

Naš avtobus, in oni drugi za njim, je najprej krenil proti severni strani mesta. Vozili smo se precej časa po širokih in ozkih ulicah, več po ozkih, kakor širokih, kar kaže, da je to stari del mesta. Namenjeni smo bili na hrib Mont Martre, kjer stoji znamenita bazilika Svetega Srca (Sacre Coeur), kjer je najvišja točka Pariza in nudi v lepem vremenu krasen razgled na ostali del mesta. Cerkev je mogočna stavba, a znotraj napravi na obiskovalca mogočen utis. Druga točka našega obiska je bil Slavolok trijumfa (Arc de Triomphe) na zapadni strani mesta, ki stoji tudi na višini ob sotočju širokih cest in bulevardov. Tu se na prvi pogled vidi, da je novejši del mesta. Pri tem slavoloku je tudi grobnica Neznanega vojaka, toda na grobnici ni nikakega posebnega spomenika; pokriva jo samo plošnat kamenit pokrov, na katerem gori "večna luč," neprestano od leta 1918.

Tretji naš obisk je bil namenjen na prostor, kjer je bila lansko leto svetovna razstava. Vhod na ta prostor je impozantna stavba zvana "Novi Trocadero" zgrajena v polkrogu. Poslopja lanske razstave so bila ob času našega obiska večinoma že porušena. Razstavni prostor sega do znanega Eiffelovega stolpa, na nasprotni strani reke Seine. Od tu smo se odpeljali na ogled Napoleonove grobnice. Kaj podobnega nisem še nikjer videla.

Ko človek gleda na Napoleonov spomenik nehote dobi utis, da . . . stoji ob grobu velikega ženija. Nad vhodom v grobnico so vklesane besede zadnjega stavka v Napoleonovi oporoki: "Jaz želim, da bi bil moj pepel shranjen na bregu reke Seine med francoskim ljudstvom, katero tako zelo ljubim." — Svetovno znano katedralo Notre Dame smo nato obiskali ter si jo ogledali od zunaj in še bolj pa znotraj. Manjka mi potrebnih besed, da bi jo mogla pravično opisati. Kakor so nam povedali, je cerkev stara okrog 650 let in človek si ne more misliti, da so že v onih časih znali postaviti tako velikansko in trdno zgradbo. Le, če človek vidi to katedralo, ve ceniti lepoto in ogromnost njeno. Pripomnim naj tukaj, da smo si pri tej krasni katedrali nakupile precej spominčkov. — Od tu smo se dalje vozili po raznih trgih, mimo raznih zgodovinskih poslopij in palač in spomenikov, katerih imen si pa nisem zapomnila. Končno smo po nekako po tri-urni vožnji in ogledovanju prišli nazaj v hotel, kjer je bila napovedana večerja za ob sedmih. In ker smo precej hodile in se vozile, je bilo to naznanilo vzeto z zadovoljstvom na znanje.

(Dalje prihodnjič)

Triumfalni obok v Parizu

ZAPISNIK

redne 9. konvencije Slovenske dobrodelne zveze, dne 12. septembra 1938, v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

(Nadaljevanje)

Brat Okoren pojasni zakaj je on izstopil iz tega odbora, ter je prepričan, da to ni priporočljivo.

Brat Dolenc predlaga, da se debata zaključi. Podpirano in sprejeto.

Za predlog oddanih 20 glasov, proti večina. Predlog tega odbora propadel.

Razno:

Glavni tajnik poroča, da je bilo leto 1935 jubilejno leto in tedaj smo imeli kraljičin fond, to je, da ona dekle, ki je prinesla največ denarja v urad v tej kampanji, je bila zbrana za kraljico itd. Ta denar je bil namenjen izključno za vzdrževanje in podporo mladinskih društev. V ta namen smo porabili tega denarja do $1,000.00. Vprašanje je, kaj se v tem smislu naroči glavnemu odboru v bodoče.

Sklenjeno, da se da glavnemu odboru polno moč, da v tem smislu še nadalje tako deluje kot do sedaj.

Brat Okoren predlaga, da se častno stražo vzame pod okrilje S. D. Z. kot del organizacije, kot je bilo to pred 8. redno konvencijo. Podpirano.

Brat Terbižan misli, da bi bilo najbolje, da ostane kot je bilo do sedaj.

Brat Ponikvar pojasnjuje delokrog častne straže in se pridružuje bratu Okornu. Sestra Novak poudarja, da članice častne straže so članice od skoro vseh ženskih društev pri S. D. Z. in ne samo od enega društva.

V prilog Okornovega predloga govorita sestra Bradač in brat R. Lokar.

Brat Virant predlaga, da se debata o tem zaključi. Podpirano.

Sestra Novak poudarja, da ne sprašujejo za denarno pomoč, ampak samo moralno podporo, drugo bomo že same skrbele, kot smo do sedaj.

Predlog brata Okorna sprejet.

Brat Pucel je mnenja, da se častno stražo kakor tudi društvene pevske zbore (Modern Crusaders) vključi pod točko "Direktor za sport."

Br. Vičič poroča o aktivnosti dr. Modern Crusaders. Je prepričan, da to društvo je edino, ki vzdržuje pevski zbor, ki obstoji iz same tu rojene mladine. Ker pa je vzdrževanje istega združeno z precej velikimi stroški vas prosim, da nam kaj pomagate, ter predlagam, da se da bodočemu gl. odboru nalogo, da v slučaju potrebe to društvo lahko denarno podpre. Surtz podpira.

Govorijo še br. Penko, Pollock, Pucel, Okoren, ki predlaga, da naj že delegacija nekaj določi, ker društvo je v resnici potrebno.

Ses. Zalokar se strinja, da se jim določi sedaj nekaj podpore in za naprej pa naj gl. odbor odloča po svoji previdnosti.

Predlog br. Vičiča sprejet.

Br. Pollock predlaga, da se jim sedaj nakaže $100.00 do novega leta. Podpirano. Sprejeto. Br. Vičič se v imenu društva zahvali delegaciji za darilo.

Gl. tajnik vprašuje, kaj in kako naj se v bodoče postopa glede oglasov? Kaj pa glede mlad. pevskih zborov? da ne bo potem nepotrebnih protestov.

Ses. Erbežnik predlaga, da se pomaga vsem enako.

Br. Terbižan predlaga, da se iz gl. urada ne daje nikakih oglasov, razven onim, ki spadajo pod okrilje S. D. Z. Ses. Jerman podpira.

Ses. Traven poroča, koliko so ml. pev. zbori prejeli.

Ses. Erbežnik predlaga, da če glavnemu odboru finance dopuščajo, da vsem kultur. ustanovam enako pomaga. Predlog ni dobil zadostne večine.

Predlog br. Terbižana sprejet z večino.

Gl. tajnik poroča, da je Zveza članica National Fraternal kongresa in Ohio Fraternal kongresa, kaj se naredi v bodoče? Stane letno $150 do $200. Ses. Novak predlaga, da še nadalje ostanemo člani obeh kongresov. Podpirano in sprejeto.

Br. Zalar predlaga, da za člane, ki so izčrpali svojo rezervo in ne morejo plačevati asesmenta, naj bi Zveza plačevala za nje za $250.00. Podpirano. Br. Kushlan pojasni, da predlog ne more biti upoštevan, ker nimamo mi lestvice za to vsoto, ampak je najnižje $500.00.

Br. Česnik in br. Pucel opozarjata, da naj se pazi komu se nakazuje izredne podpore in naj se ne daje v gotovini, ampak na asesmentu.

Br. Zalar umakne svoj predlog, ker vidi da je neizpeljiv.

Odmor 15 minut.

Gl. tajnik: Treba je določiti obrestno mero na posojila na prvo vknjižbo, posojila so od $100.00 do $125,000. Nato prečita pismo, ki je bilo poslano iz urada fare Sv. Vida, v katerem se prosi za znižanje obrestne mere.

Br. Terbižan predlaga, da naj bo za vse enako, kot je bilo do sedaj, 5% obrestna mera. Br. Okoren se strinja s tem predlogom.

Br. Jerkič društva št. 8 predlaga, da se obrestna mera za vse one, ki redno plačujejo svoje obveznosti zniža za 4½% in da stroške, ki nastanejo, ko prosilec vpraša za posojilo, trpi vsak polovico, prosilec in zveza. Br. Srebot podpira.

Ses. Drobnič predlaga, da na vsa večja posojila, na katera se redno plačuje obveznosti, naj se zniža na 4% obresti.

Br. Dolenc predlaga, da ostane kot je. Podpiran. K besedi se priglasijo še br. Vidic, Centa, Kushlan, ki bolj na dolgo pojasni današnje investicije in priporoča, da gremo z duhom časa naprej. Ter pojasni položaj narodnih domov in fare Sv. Vida. Ravnajmo se po principih in ne zahtevajmo prevelikih obresti, priporoča, da takim ustanovam računamo 4%, ostalim dolžnikom pa 4½%.

Ses. Pikš, da se splošno zniža obrestna mera.

Ses. Zalokar se strinja z br. Kushlanom, samo ne, da bi se delala razlika med dolžniki.

Vprašanje je kakšna je garancija na farno posojilo. Gl. tajnik pojasni.

K besedi se oglasijo ses. Hočevar in Grdina, ki se strinja z br. Kushlanom.

Br. Virant predlaga zaključek debate. Podpirano.

Br. Traven precej obširno pojasni kam bo znižanje obrestne mere na posojila pripeljalo Zvezo, ter se popolnoma strinja z predlogom br. Dolenca.

Br. Rozman predlaga v imenu društva št. 9, da se zniža obrestna mera na 4% in za vse enako.

(Dalje prihodnjič.)

JOŽE GRDINA:

PO ŠIROKEM SVETU

V notranjost kraljevega dvora nisem šel, ker nisem imel tozadevnega dovoljenja, sicer pa tudi nisem vprašal po njem, ker se mi je zdelo, da nimam tam kaj iskati. Nekaj časa sem hodil ob kraljevi palači, ter jo mimo muzeja kneza Pavla krenil dalje po cesti kralja Milana, proti Vračarju, ki me je zanimal odtod, ker so Turki sežgali na Vračarju telesne ostanke velikega srbskega svetnika sv. Save.

Ker je že marsikateri Slovenec često slišal to ime, se mi zdi umestno, da na kratko opišem tega velikega moža, katerega zelo časti srbski narod ter ga upravičeno naziva: Sv. Sava, prosvetitelj srbskega naroda.

Sv. Sava je bil tretji sin srbskega vladarja ali velikega župana Štefana Nemanje. Rojen je bil leta 1174, njegovo krstno ime je bilo Rastko. Še v svoji mladosti je bil zelo pobožen, ter je z velikim zanimanjem poslušal menihe, ki so pripovedovali o strogem in bogoljubnem življenju menihov na sveti gori Atos. Mladega Rastka je to pripovedovanje tako prevzelo, da je na skrivaj pobegnil iz očetovega dvora, ter v spremstvu nekega ruskega meniha odšel na sveto goro Atos. Ondi so ga potem našli očetovi poslanci, ko je bil že preoblečen v meniha pod meniških imenom Sava, kjer je potem živel zelo strogo bogoljubno življenje. Najprvo je bil v ruskem samostanu sv. Panteljemona, potem pa je šel v grški samostan Vatopedi, kjer je bila lepa zbirka vsakovrstnih rokopisov. Njega je to zelo zanimalo, ker je še doma dosti čital in bil kot tak prav naobražen.

Nekaj let zatem je sledil svojemu sinu tudi oče Štefan Nemanje, ki se je odpovedal prestolu v korist svojemu sinu Štefanu. Ko je nekaj časa bival v samostanu Studenici, je potem leta 1197 šel na Atos k sinu Savi, da tam najde svoj dušni mir, ki si ga je zaželel na stara leta. Na Atosu sta potem oče Štefan, ki si je privzel meniško ime Simeon, in pa sin Sava obnovila sloveči srbski samostan Kilandar. Očetu ni bilo usojeno, da bi kaj dolgo živel v strogi pokori na Atosu ter je že leta 1200 umrl. Kakor oče sv. Save, tako je napravila tudi njegova mati Ana, ki je stopila v ženski samostan sv. Bogorodice v Toplici, ter živela pod redovniškim imenom Anastazija.

Leta 1208 se je Sava vrnil iz Atosa v svojo domovino, ter je s seboj prinesel tudi telesne ostanke svojega očeta, katerega časti srbska pravoslavna Cerkev kot svetnika. V domovini se je Sava nastanil v samostanu Studenici, kjer je postal arhimandrit ali opat. Tu je on igral zelo važno vlogo, ko je pomiril svoja starejša brata, Vukana in Štefana, ki sta se bojevala drug proti drugemu. Prvi je imel zvezo z Madžari, drugi pa z Bolgari. Sava pa razumen in pameten je s svojo vplivno besedo dosegel, da je zavladal med bratoma mir. Njemu se je šlo za to, da srbski narod ne trpi škode, ker brez tega itak ni, ako se s sovražnostmi v državi ne preneha.

Ko je njegov brat Štefan zaprosil papeža v Rimu, da mu pošlje kraljevo krono, katero mu je potem leta 1217 res poslal papež Honorij III., je papežev legat kronal Štefana za kralja Srbije, ki je pri tem dobil pridevek "Prvovenčani," je Sava nejevoljen nad tako bratovo politiko zapustil Srbijo ter šel nazaj na sveto goro Atos.

Na Atosu to pot Sava ni bil dolgo in je že leta 1219 v sporazumu z kraljem Štefanom Prvovenčanim šel v Nicejo, kjer je tedaj stoloval carigrajski patrijarh, ki se je umaknil iz Carigrada, v katerem so tedaj vladali Latini. Isto tako se je tam nahajal cesar. V Niceji je potem Sava izposloval od patrijarha samostojnost srbske pravoslavne nadškofije, ter je bil kot tak imenovan za prvega nadškofa nove nadškofije. Po slovesnem posvečenju v nadškofa se je z vso vnemo lotil velikega dela, da temeljito preuredi cerkveno življenje, ki je bilo zelo zanemarjeno. Srbi so tedaj spadali k ohridski nadškofiji, ki je bila grška. S tem, da je Sava izposloval samostojnost srbske nadškofije, je odtrgal Srbe grškemu vplivu ter dal srbski cerkvi pravi narodni značaj, kar je bilo za Srbe zelo velikega pomena.

Kot nadškof je stoloval v Žičah ter ustanovil že poleg obstoječe škofije v Rašu, še več škofij, in poskrbel za dobre narodne svečenike. Vladiko v Prizrenu, ki je bil Grk, je enostavno odstavil ter ga nadomestil s srbskim. Oskrbel je potrebne obredne knjige, katere je tudi pisal in prevajal, ustanavljal je šole. Kot razumen voditelj svojega naroda je on odločno posegel, tako na verskem kot na narodnem polju, ter dal svojemu narodu toliko, da ga lahko po pravici imenuje: prosvetitelja. Temelj, ki ga je postavil sv. Sava, je bil slehernemu Srbu svet in to njegovo delo je spremljalo in krepilo Srbe vseskozi do današnjega časa.

Po smrti svojega brata kralja Štefana Prvovenčanega je leta 1228 Sava kronal za kralja bratovega sina Radoslava, ki pa ni malo ni bil podoben svojemu očetu. Mati Radoslavova kakor tudi žena ste bili obe Grkinji in tako je bil tudi Radoslav napol Grk ter je kot tak imel tesne stike z ohridskim nadškofom Homitijanom, ki je bil Grk, ter kot tak nasprotnik nadškofa Save. Da takega postopanja Sava ni mogel odobravati je umevno, kajti njemu je bilo pri srcu ne samo cerkev, ampak tudi narod. Da se nekoliko odtegne vednemu delu, je odšel na božjo pot v Sveto deželo, kjer je obiskal razne svete kraje, katere so takrat križarji zopet zavzeli. Ko se je vrnil nazaj je bil vržen s prestola kralj Radoslav, katerega je nasledil njegov brat Vladislav, ki je pa prav trdo ravnal z bratom, česar pa Sava nikakor ni mogel odobravati. Poizkušal je poravnati nevšečnosti, ki so nastale radi spremembe na prestolu, da ne bi dežela radi tega preveč trpela in leta 1233 izročil svoje nadškofijske posle svojemu učencu Arseniju, ter se ponovno odpravil na pot v Sveto deželo, kjer je obiskal Jeruzalem in druga sveta mesta. Na tem svojem potovanju se je sešel z nekaterimi vzhodnimi patrijarhi, pri katerih je posredoval za priznanje bolgarskega patrijarhata.

Toda dnevi tega velikega kulturnega delavca in apostola srbskega naroda so bili šteti. Ko se je vračal s svojega potovanja preko Bolgarije se je ustavil v Trnovu, tedanjem glavnem mestu Bolgarije, kjer je bil zelo slovesno sprejet od bolgarskega naroda ter carja Asena II. Ker je bila tedaj zelo huda zima, se je pri službi božji zelo prehladil, vsled česar je zbolel in 14. januarja 1235 je v Trnovu umrl.

ŽUTI

Po nemškem izvirniku K. Maya

"Brata so mi umorili. Obiskati je moral trgovino radi nekega spora, šlo je za velike vsote. Spor se je dal poravnati le s sodelovanjem njegovega sina, mojega nečaka Paula. Poklical ga je v Alžir.

In črez nekaj časa sem prejel pretresljivo vest, da so mi v Blidi umorili brata —."

"Kdo ga je umoril?"

"Umora je bil osumljen neki armenski trgovec. Zaman ga je iskala policija. Nečak Paul je osebno vodil preiskavo. Pa izginil je, nikdar več nismo čuli o njem."

"In kaj se je zgodilo s trgovino v Marseillu?"

"Brat je imel omoženo hčerko, prav kakor jaz sedaj. Trgovina je prešla na njenega moža."

"In za morilca še danes ne veš?"

"Ne."

"In o Paulu nisi nikdar več čul?"

"Ne. Neštetokrat smo pisali, bratov zet je osebno potoval v Alžir in celo v Blido, pa ves trud je bil zaman."

"In niti slutiš ne, kdo je morilec?"

"Kako bi naj —."

"Kaj bi storil, če bi morilca našel? Če bi namreč prišel in te zaprosil za službo."

"Dobil bi mesto, toda v peklu.

Pa čemu tako skrivnostno popraševaš?"

"Ker bi ti rad nekaj pokazal."

Poiskal sem oguljen zavoj in mu ga dal.

Razvil ga je.

"Časopisi —? Stari —? Kje si jih dobil? Kaj je z njimi?"

"Trije časopisi so, La vie algerienne, L'. Independant in Mahuna. Prvi izhaja v Alžeriji, drugi v Constantini, tretji pa v Guelmi.

Preberi članke, ki sem jih podčrtal!"

Pozorno jih je prebral. Preoledel je, roka mu je omahnila na sedlo.

"Odkod imaš te časopise"

"Povej mi prej, ali je bil tvoj nečak oženjen?"

"Kratko pred smrtjo se je oženil, žena mu je umrla od žalosti."

"Kako je bilo njeno dekliško ime? Ali se ni začelo s črkami E in P?"

Zavzet me je gledal.

"Da, effendi, da! Emilie Pouillet ji je bilo ime.

Ampak povej, odkod poznaš začetnice njenega dekliškega imena?"

"Le počakaj! Gotovo ni bila tako stara, kakor bi sklepal iz letnice, ki je vrezana v tale prstan."

Dal sem mu prstan, ki sem ga nosil na mezincu.

Pogledal ga je. Na notranji strani je bilo vrezano E. P. 15 uillet **1830.**

Brez sape je hlastnil:

"Poročni prstan nečaka Paula —, tistega, ki je izginil—. Dobro ga poznam —."

"Kaj pa pomeni letnica 1830?"

"Prstan je bil tudi poročni prstan nevestine matere. Njeno dekliško ime je bilo Emilie Palangueur. Začetnici sta isti in nevesta je dala Paulu materin poročni prstan, seveda ne da bi štedila, ampak iz ljubezni do matere.

Ampak, effendi, za božjo voljo, povej vendar, kaj pomenijo te skrivnostne reči —! Časopisi — prstan —."

"Oboje sem našel, prstan in časopis. Pred mnogimi meseci sem potoval po Alžeriji s temle svojim spremljevalcem Halefom. V wadiju Tarfawi sva našla truplo mladega človeka. Na roki je imel tale prstan in poleg so ležali tile papirji. Iz raznih znakov sem razbral, da je umorjenemu ime Galingre.

Kmalu nato sva izsledila morilca, armenski trgovec je bil. Umoril je tvojega brata in njegovega sina, tvojega nečaka, ki je šel za morilcem v puščavo. Prstana ni opazil, sicer bi ga bil vzel s seboj, časopise pa je zavrgel."

Galingre me je poslušal s solzami v očeh.

"Moj Bog — moj Bog —! Končno zvem, kaj se je zgodilo z nečakom —! Umorjen —! Oba sta bila žrtev enega in istega človeka —.

Praviš, da si ga izsledil —? Si ga ustrelil —? Ali izročil oblastim?"

"Zasledovala sva ga in ga našla na šott Džeridu, na jezeru smrti. Jezdila sva za njim črez nevarno solno skorjo. Vodil naju je Sadek, oče Omarja, ki tamle za nami jezdi. Morilec je ustrelil našega vodnika, da bi uničil naju, ki sva ga zasledovala. Poginila bi bila na jezeru smrti, da naju ni našel Omar. Povedala sva mu, kaj se je zgodilo z očetom, prisegel je tistikrat, da bo maščeval očetovo smrt. Pridružil se nama je.

V oazi Kebili sva še enkrat naletela na morilca, bil je gost kebilskega wekila, dobra prijatelja sta si bila. Skoraj bi ga bila prijela, pa wekil mu je pomagal, ušel nama je. Omar ga je zasledoval po vseh deželah sultanovih, v Stambulu je našel njegovo sled, srečal nas, spet se nam je pridružil in od tistega dne smo morilcu za petami. Ne bo nam več ušel."

"Za petami ste mu —? Ne bo vam ušel —? Kje pa je?" je hlastno popraševal.

"Čisto blizu smo mu."

Naglo se je ozrl.

"Kdo bi bil?"

"Ime mu je Hamd el-Amazat. Danes pa se da klicati za Hamd en-Nasra."

Obstal je sredi pota in me osupel gledal.

"Hamd en-Nasr —? Naš poslovodja —? In da bi bil —?"

"Morilec je! Brata ti je umoril in nečaka."

Nem je strmel v mene.

"Naj ti Halef pripoveduje, kako je bilo in kako smo ga našli."

Halef je že komaj čakal. Silno rad je pripovedoval. Tudi Omar se je pridružil.

Niso me potrebovali. Pognal sem konja k Rankotu, ki je jezdil spredaj in kazal pot. Pripovedoval mi je o svoji domovini in o njenih običajih, za nama pa je zvenel v popoldanski zrak gorske planote vznešeni glas Halefov.

Prijezdili smo v gozd. Višine so vzrastle krog nas. Še vedno so stikali glave Galingre, Halef in Omar in kovali maščevalne načrte. Zmračilo se je, v daljavi so se zableščale luči, bližali smo se Pahi.

Prva hiša ni bila nikaka hiša. Še če bi jo kdo za kočo krstil, bi pretiraval. Luknja je služila za okno in skozi njo je sijal plamen. Več v temi ni bilo videti.

Pojezdil sem k luknji in zaklical.

Nekaj okroglega, debelega je šinilo k luknji. Najrajši bi bil zasodil, da je šop slame ali povesma, da se ni oglasila iz kuštrave zmešnjave človeška beseda:

"Kdo je zunaj?"

Šop slame, oziroma povesma je bila človeška glava, nepopisno kuštrava in razmrščena.

"Tujec sem tod pa bi rad nekaj vprašal," sem dejal. "Pridi ven, če bi si rad zaslužil pet piastrov!"

Kuštravi šop se je nevarno zamajal in cvileč glas je zajecljal:

"Pe — pe — pet piastrov?"

Šop je izginil in iz koče se je še čul glas:

"Koj pridem! Počakaj! Ne smeš mi uiti!"

In iz luknje, ki je menda služila za vrata, se je prikazal ves lastnik kuštrave glave, majhen, slok, krivonog kreten z ogromno glavo.

Pa prestrašen je obstal, ko je zagledal oborožene ljudi, in se umaknil za nekaj korakov v globino koče.

"Nisi sam —?" je zajavkal "Saj mi ne bodete nič storili? Revež sem, velik revež! Ničesar ne bodete našli pri meni."

Menda je mislil, da smo roparji —.

"Kdo pa si, dobri človek?" sem vprašal.

"Vaški pastir."

"Le nič se ne boj! Nekaj te bom vprašal in če mi boš lepo odgovarjal, dobiš deset piastrov!"

Poskočil je.

"De — de — deset piastrov —? O Bog —! Deset piastrov mi plača gospodar vse leto in še nabije me povrh."

"Za kaj?"

"Da mu pasem ovce."

"Nabije te še povrh—? Menda ni od sile dober in radodaren človek, tisti tvoj gospodar, kaj?"

"Ne, prav nič ni dober. Rajši prime za bič ko za mošnjo. In kadar mi da jesti, dobim le to, kar je drugim ostalo."

Vprašal sem za gospodarjem, ker sem slutil, da se je Žuti gotovo ustavil pri njem.

(Dalje prihodnjič)

MALI OGLASI

Stanovanje

se da v najem. Štiri sobe, spodaj. Vprašajte na 1079 E. 64th St. (282)

Podpisana

opozarjam ono osebo, ki se je tako po francosko poslovila 1. novembra, 1938, iz 1273 E. 60th St., da se zglasi v osmih dneh, sicer bom podvzela postavne korake, da pridem do plačila — Mary Bajc, 1273 E. 60th St., Cleveland, O. (282)

Vdova

s hčerko išče dve neopremljeni sobi v Collinwoodu. Kdor ima kaj naj se zglasi na 16416 Arcade Ave., Mary Sturm. (282)

Naprodaj je

1930 Packard avtomobil, coupe za 5 oseb. Proda se po jako nizki ceni. Grdina Hardware, 6127 St. Clair Ave. Vzamejo se tudi bančne knjige od stare N. A. banke na račun. (282)

Soba se odda

pečlarju, ki ima postelj. Vse ugodnosti. 1126 E. 61st St. (280)

Išče se stanovanje

tri ali štiri sobe v Collinwodu ali Euclidu. Mala, plačljiva družina. Pokličite KEnmore 4207-J. (Nov. 26. 28. 30)

Lepe obleke izdeluje
Anica Rogelj Franks
in
Vernie Sneller Franks
1032 E. 76th St.
Tel. EN-4296. (x)

Skrivnosti ruskega carskega dvora

ROMAN

— Ne bodi tako kruta. Govoriš, kakor da bi se hotela vsak hip vreči v vodo, a vendar boš postala v nekaj tednih moja žena!

Natalija zmaje z rameni in pogleda trgovca s svojimi velikimi očmi.

—Kdo ve, — odvrne ona,— morda bom res skočila v vodo!

—Natalija, ne govori tako, ali me nikakor ne moreš ljubiti?

—Lagala bi, če bi vam rekli, da vas ljubim.

—Vem, — pravi trgovec. — Vem, kaj hočeš reči. To je tvoja stara pesem o ljubezni, poznam tvoje mišljenje, da more biti srečen zakon samo oni, ako se najde dvoje sorodnih src.

—Toda ti se motiš, Natalija! Vse to so samo dekliške sanje. In četudi me ne moreš ljubiti, pokaži vsaj svojo hvaležnost.

—Hvaležna sem vam, gospod Vaslovič, — reče ona. — Vi ste me rešili iz valov Volge, sprejeli ste me v svojo hišo.

On prekine Natalijo in pravi:

—Zakaj omenjati stare zgodbe? Ugajala si mi od prvega trenutka, ko si stopila v mojo hišo, ko si prinesla v mojo mračno sobo solnce.

—Nikdar se nisem mogel odločiti, da se oženim, vse življenje mi je bilo izpolnjeno z delom. Nalagal sem rubelj na rubelj. Tako sem prekoračil naenkrat šestdeseto leto, a razen svojih miljonov nisem imel niti žene, niti otrok, nikogar, ki bi mu nekoč lahko zapustil svoje premoženje.

—Tedaj si prišla ti, mlada in lepa, in ti si osvojila moje srce. Prvič sem začutil ljubezen. Tedaj sem videl, da bi tudi ti mogla mene ljubiti.

—Ljubila vas bom, — odvrne Natalija, — kakor ljubi hčerka svojega očeta. Toda zaklinjam vas, ne silite me, da se poročim z vami.

—Neumni otrok, — reče Vasolovič, — videla boš, da bo to zate najboljše. Ako postaneš moja žena in mi olepšaš zadnja leta moje življenja, ti bo pripadalo moje premoženje, ki je kakor veš, zelo veliko. Ne obotavljaj se torej in privoli konečno.

On dvigne Natalijino glavo in ji pritisne poljub na belo čelo. Toda pod dotikom njegovih ustnic je ona zadrhtela kakor golobica, ko jo zagrabi skobec.

—A sedaj, draga Natalija,— reče trgovec, — idi k počitku in se odpočij, a jaz bom uredil nekaj svojih poslov.

—Zvečer se bova zopet videla in odpeljal te bom v gledališče in ti pokazal petrogradske lepote.

On prime njeno roko in jo srčno stisne.

Natalija se ni mogla več premagovati. Začela je bridko jokati.

—Ti jočeš? — vzklikne on. —Otrok, otrok ali je tako strašno postati moja žena?

—Ne morem vas varati, gospod Vaslovič. Bila bi prevara, če bi postala vaša žena, ne da vam bi vsega priznala.

—Kaj mi hočeš priznati? — vpraša on. — Mislim, da si mi odkrila vso svojo preteklost. Nikdar nisem dvomil, da si mi povedala čisto resnico.

—Vse sem vam povedala! — odvrne Natalija. — Zamolčala sem vam samo eno o čemur si sama nisem bila na jasnem. Toda sedaj vem, da ljubim drugega.

—Drugega? — vzklikne trgovec. — A kako je ime temu srečnemu človeku?

—To je oni moj tovariš, ki je z mano potoval po Sibiriji in o katerem sem vam že često pripovedovala. Ne morem pozabiti Bojanovskega. Vedno jasnejše vidim, da ga ljubim da ga bom vedno, vedno ljubila!

—Ako se ne motim, — reče Vaslovič, — si mi rekla, da je Bojanovski mrtev.

Tega ne vem sigurno, vem samo, da bo prišel za mano, ako je še živ.

—Toda to je domišljija! — odvrne trgovec. — Ni dvoma, da je Bojanovski mrtev! — Kdo ve, kje se nahajajo vešala, na katerih je končal.

—To ni lepo od vas, — ga prekine Natalija, — da me hočete prepričati o tem, da je Bojanovski mrtev. A če je on res našel svoj grob v Sibiriji, — nadaljuje ona, — ako da res ni več na tem svetu, vedno bo živel v mojem srcu, vedno ga bom ljubila — slišite li, gospod Vaslovič — vedno, četudi bom vaša žena.

—Ali vas to ne plaši? Ali vam je prav, da imate ženo, ki bo vedno mislila na drugega?

—Do sedaj ste bili dobri z menoj in ne verjamem, da je vaša želja, da me vidite nesrečno. A nesrečna bom, moj dobrotnik, ko naju bo duhovnik blagoslovil.

—S tem trenutkom bo pokopana moja življenska sreča!

Vasloičeve oči čudno vzplamte.

Velika strast, ki jo čutil za to deklico, se je razvnela v velik plamen.

—Sklenil sem, da te vzamem za ženo! — vzklikne on. — Moja želja mora biti izpolnjena, četudi boš nesrečna. Pomisli na to, da boš bogata gospa, Natalija, ako postaneš moja žena. Ne pozabi, da boš padla v bedo in nesrečo, čim odidem od tebe! Ali ne misliš na nevarnosti, katerim je izpostavljena mlada deklica?

—Mogel bi res še priti trenutek, ko boš Boga na kolenih prosila, da te vzame stari Vasolovič za ženo!

—Toda morda je vse to samo posledica najinega dolgega in utrudljivega potovanja. Idi k počitku, Natalija, odpočij se, a nato bova ponovno govorila o tem. Zbogom, moja zaročenka, zbogom do tedaj!

On jo zopet objame ter jo poljubi na čelo.

Ona odide hitro iz sobe.

—Se bo že pomirila, — zašepeče on, ko je ostal sam, — a ko bo moja žena in ko bo bogata in ugledna dama, se bo že spremenila.

—Toda sedaj hitro na delo. Najprej moram iti v Jagodkinovo banko, kjer sem naložil svoj denar! K sreči so me opozorili moji prijatelji, da v tej banki ni vse v redu.

—Odvzel bom temu staremu prevejancu svoj denar, predno bo izgubljen!

S temi besedami se oddalji in gre hitro po petrogradskih ulicah, da bi prišel čim prej k Jagodkinu.

—Norica mala! — zašepeče on, ko se spomne na Natalijo. —Hvalila bo Boga, da bo mene dobila za moža! Imela bo zlata in briljantov! Čemu imam svoje premoženje?

—Sedaj, sedaj bom konečno užival svoje življenje. Natalija mi bo vrnila mladost!

—Prijatelji mi sicer pravijo, naj se čuvam zakona z mlado ženo, toda, jaz se ne bojim! Pazil bom na vsak njen korak! Nimam zaman dobrih zvez s policijskimi šefi svojega kraja! Kateri moški bo postal Nataliji nevaren, tega bom pod kakšno pretvezo naznanil policiji in on se bo takoj našel v ječi. A če ga pošlejo v Sibirijo, bo najboljša priložnost, da se mu ohladi ljubezen v snegu in ledu!

On se surovo zasmeje in pospeši svoje korake.

Natalija se je med tem nahajala v svoji hotelski sobi.

Žalostno je sedela in mislila na svojo nesrečno usodo. Jeza jo prevzame, ko se je spomnila, da bo postala Vasloičeva žena.

Bila mu je sicer hvaležna, da jo je rešil, toda ljubiti ga vendar ni mogla.

—Dovolila sem, da potujem z njim v Petrograd — zašepeče, — toda ne, da kupujem obleke in nakite temveč, da mu pobegnem ob prvi priložnosti. V Astrahanu to ni bilo mogoče, ker sem se nahajala neprenehoma pod nadzorstvom in ker bi me lahko dohitel. A v Petrogradu je dovolj skrivališč, kjer se lahko skrijem in kjer bom našla zaslužka, da se preživim.

—Njegove lastnine ne bom odnesla. Pustila mu bom tukaj dragocen kožuh in briljante. Nočem, da bi rekel, da sem tatica. Sirota sem prišla v njegovo hišo, kot sirota hočem zopet oditi od njega!

Ona stopi k mali pisalni mizi, vzame papir in pero ter hitro napiše to pismo:

Dragi moj dobrotnik!

Ne dolžite me nehvaležnosti, ker odhajam sedaj skrivaj in ker Vam za vedno pravim zbogom!

Bili ste plemenit ter ste me sprejeli v svojo hišo ko ste me rešili iz valov mrzle Volge. Vedno Vam bom za to hvaležna!

Toda sedaj zahtevate, da postanem Vaša žena, četudi mi je jasno, da bi to pomenilo nesrečo za Vas in za mene.

Ne morem Vas ljubiti Vasloič* Vem, da bi me preklinjali, ker bi Vam Vašo ljubezen vračala samo z ravnodušnostjo.

Zato je boljše, da se najine poti ločijo.

Ne trudite se, da bi me našli! Pobegnila bom v mirni kotiček, kjer me ne bodete nikdar našli!

Še enkrat, zbogom in odpustite svoje nesrečni

Natalija Kardov!

Velika solza ji kane na papir.

Plemenita deklica se je zdela sami sebi nehvaležna in hudobna.

Ona pozvoni in kmalu vstopi v sobo višji natakar.

—Dajte to pismo gospodu, s katerim sem prišla, — ukaže Natalija.

— Prosim lepo, milostljiva gospodična, storil bom! Vi odidete v mesto?

—Da! Marsikaj moram kupiti.

Brez cilja je hodila Natalija po petrogradskih ulicah, kjer se je že spuščal zgodnji mrak zimskih dni.

Bilo ji je pri duši, kot da je zločinka in kot da se mora čuvati policije.

Toda kje naj najde zavetja?

Ni vedela, kam se naj obrne v tem velikem, tujem mestu.

V kakšno prenočišče ni mogla iti, ker je vedela, da bi jo na ta način Vasloič najlažje našel. A razen tega je imela samo malo denarja.

(Dalje prihodnjič)

VLOGE v tej posojilnici so zavarovane do $5000 po Federal Savings & Loan Insurance Corporation, Washington, D. C.

Sprejemamo osebne in društvene vloge

Plačane obresti po 3%

St. Clair Savings & Loan Co.

6235 St. Clair Ave. HEnd. 5670

Warren Barbour in njegova žena. Barbour je zmagal v New Jersey za senatorja na republikanskem tiketu proti demokratu Wm. H. J. Ely.

Kensuke Horinouchi in njegova žena sta na potu v Washington iz Japonske, ker je Kensuke novi japonski poslanik v Washingtonu.

Miss Mary Herlovich iz Dawson, Ga., ki je bila oklicana za letošnjo kraljico letine peanutov. Po njenem imenu bi sodili, da je Hrvatica.

Zemljevid kaže pokrajino, ki jo je dobila Madžarska od Čehoslovaške. V zgornjem desnem kotu kaže črn rob, koliko zemlje je Madžarska dobila od Čehov.

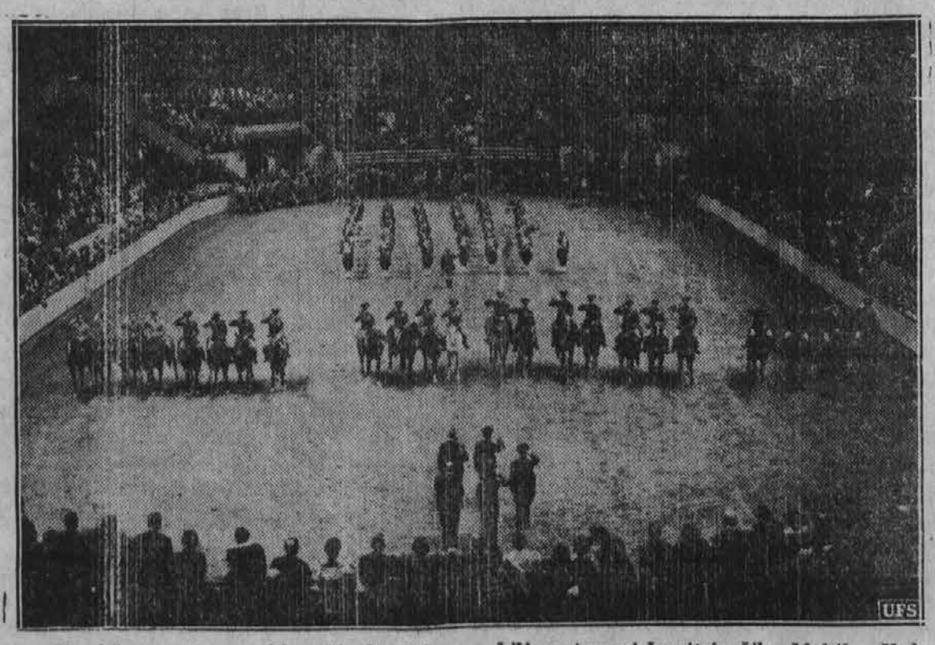

Konjska razstava v New Yorku, kjer so bili zastopani konji iz Čile, Mehike, Kube, Kanade, Irske in Zed. držav. Konji so bili od konjenice armad teh držav.

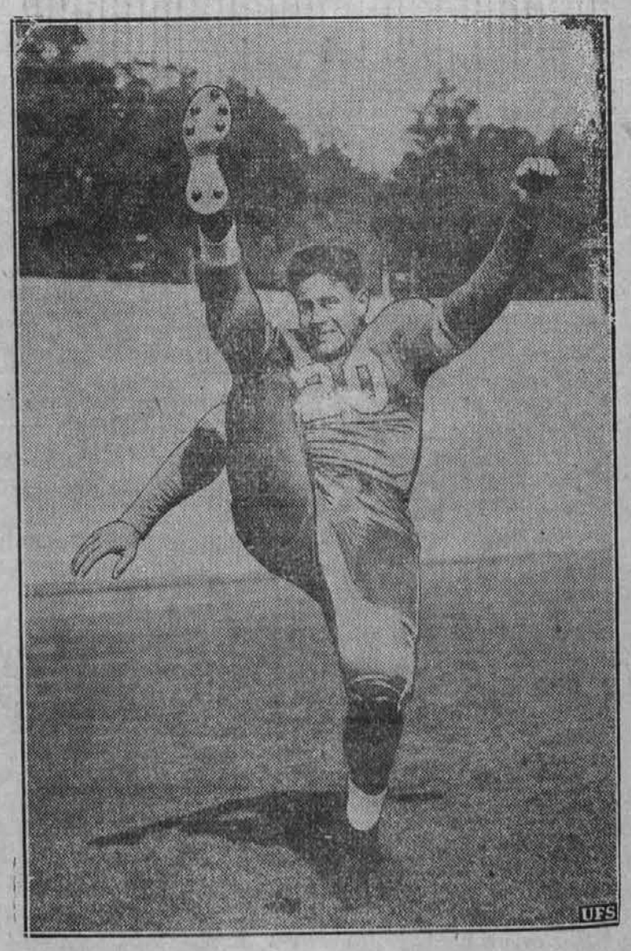

Zdaj smo v Ameriki v seziji nogometnih iger. Tukaj vidite enega igralcev, ki je poslal žogo čez "mejo." Slika govori, da je bila to že precej brca.

UČITE SE ANGLEŠČINE

iz Dr. Kernovega

ANGLEŠKO-SLOVENSKEGA BERILA

"ENGLISH-SLOVENE READER"

kateremu je znižana cena in stane samo: **$ 2.00**

Naročila sprejema

KNJIGARNA JOSEPH GRDINA

6121 St. Clair Ave. – Cleveland, O.